

KERESKEDELMI AJÁNLÁS

DIGITÁLIS KISOKOS

Mi a digitális átállás?

A digitális átállás során az analóg műsorterjesztés helyébe a digitális műsorterjesztés lép.

Mit jelent a digitális átállás a földfelszíni televíziózás számára?

Megszűnik a hagyományos, azaz az analóg földfelszíni sugárzású televíziós műsorszórás, és helyébe a digitális földfelszíni sugárzás (más néven DVB-T) lép, amely lényegesen több csatornát és egyéb kapcsolódó szolgáltatást kínáló technológia.

Miért jó a digitális műsorterjesztés?

A digitális műsorterjesztés több okból is jó lehetőség:

- technológiailag hatékonyabb, mivel az analóg műsorterjesztéshez képest ugyanakkora sáv szélességen több műsor továbbítható és jobb vételi minőség biztosítható,
- alkalmas kiegészítő digitális szolgáltatásokra, mint például az elektronikus programújság (EPG),
- akár HD-minőségű műsorok is elérhetővé válnak.

Kit érint a digitális átállás?

Mindenkit, így a nézőket, a gyártókat és a televíziókészülékek, antennák forgalmazóit is. A forgalmazókat leginkább azért, mert ők értékesítik az új eszközöket, ők találkoznak közvetlenül a vevőkkel és sok esetben ők segíthetnek a legjobb döntés meghozatalában.

Mit jelent a nézőknek a digitális átállás?

A nézők számára a digitális átállás leginkább a televíziózás fejlődését jelenti. Jobb minőséget, nagyobb választékot és új szolgáltatásokat. A digitális átállás valamennyi tévénézőt érinti, vagy azért, mert jelenleg még a majd megszűnő analóg földfelszíni adást nézi, vagy azért, mert a kábelszolgáltatója éppen digitalizálja a hálózatát, vagy azért, mert jövőben akár négy versenyképes technológia közül is választhat.

A HAZAI HELYZET

Magyarországon a hagyományos, azaz az analóg földfelszíni televíziós műsorszórás szempontjából **2011. december 31.** kiemelkedően fontos dátum. Ez ugyanis az úgynevezett **analóg lekapcsolás** (angol nevén analogue switch-off, ASO) **végdátuma**. Eddig az időpontig, az Európai Bizottság által összehangolt – a frekvenciaszűkösségre is választ adó – közösségi program keretében az összes analóg földfelszíni műsorszóróadót le kell kapcsolni, és biztosítani, hogy az eddig ilyen módon továbbított műsorok digitális földfelszíni műsorszórással elérhetőek legyenek.

Ezt a dátumot, és a digitális átállással kapcsolatos feladatokat a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény (rövid, közismertebb nevén: Dtv.) tartalmazza.

AZ EURÓPAI HELYZET

Európában 2005-ben kezdődött az analóg műsorszórók lekapcsolása, és ma már számos országban, így például Belgium, Dánia, Finnország, Németország, Hollandia, Norvégia, Spanyolország, Svédország és Svájc területén a földfelszíni televíziós műsorszórás kizárólag digitális platformon valósul meg. Az átállás határideje az uniós országokban szinte kivétel nélkül 2012.

A digitális átállás közvetlenül azokat érinti, akik jelenleg hagyományos szoba- vagy tetőantennával az analóg földfelszíni adást nézik otthonukban, illetve azokat, akik valahol máshol, de ilyen módon is tévénének. Az analóg lekapcsolás után ugyanis a hagyományos szoba- vagy tetőantennával és televízióval csak akkor lesznek elérhetőek a jelenlegi csatornák, azaz az m1, az RTL Klub és a tv2, illetve az eddig antennával nem fogható csatornák is – előfizetési díj nélkül:

- ha a nézők (egyszeri költséggel vagy a rendelkezésre álló 1%-os részletfizetési **konstrukcióban**¹) beszereznek egy megfelelő vevőkészüléket (úgynevezett set-top-boxot), amelyet a televíziókészülékhez csatlakoztatnak vagy
- ha a set-top-box helyett olyan új tévékészüléket vásárolnak, ami ezt a megfelelő vevőegységet már beépítve tartalmazza.

Bár ez utóbbi egy set-top-box beszerzéséhez képest nagyobb költségű beruházás, azonban új televíziókészülék vásárlása esetén mindenképpen megfontolandó a földfelszíni vételre önmagában is alkalmas eszköz beszerzése.

Mivel a digitális földfelszíni adás már jelenleg is elérhető az ország területének 88 százalékán, a nézők – akár a ma még szoba- vagy tetőantennával tévénézők is – a következő megoldások közül választhatnak:

- **Egyszeri költséggel beszereznek egy, a földfelszíni digitális vételhez szükséges vevőeszközt (set-top-boxot) vagy beépített vevőegységgel ellátott televíziókészüléket, és csatlakoztatják az antennához, így elérik az előfizetés nélkül nézhető műsorokat, amelyek mellé előfizetéses programokat is választhatnak.**
- **Előfizetnek egy kábeltelevíziós, műholdas vagy IPTV-s szolgáltatásra, amellyel mindazokat a műsorokat nézhetik majd, amelyek a választott programcsomagban szerepelnek.**

(A nézőknek arra is van módjuk, hogy egyszeri költséggel beszerezzenek egy egyedi parabolaantennát a kiegészítőivel és a beltéri egységgel, azonban ezen a módon bár a szabadon fogható műholdas programokat elérik majd, de nem tudják majd nézni az országos földfelszíni csatornákat, azaz az m1, az RTL Klub és a tv2 műsorát.)

A fenti megoldásokat a nézők természetesen kombinálhatják is.

Az előfizetéses szolgáltatások elérhetőségéről Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) által üzemeltetett www.tantusz.nhh.hu oldalon lehet részletes adatokat találni.

Magyarországon mára az ország területének 88 százalékán, 2010 végére pedig már hazánk 95 százalékán érhető el a digitális földfelszíni vétel.

Ezzel a vételi móddal előfizetési díj nélkül nézhető az m1, m2, Duna Tv, Duna II Autonómia, RTL Klub, tv2, Euronews, valamint előfizetési díj ellenében az ATV, a hírTV és 8 további csatorna.

(Az elérhető műsorokról további információ: www.mindigtv.hu)

¹ Elérhető olyan részletvásárlási konstrukció, amelynek keretében oly módon vásárolható DVB-T dekóder, hogy annak egyes havi részletei nem haladják meg a mindenkori minimálbér 1%-át.

A kábeltelevíziós szolgáltatóknál is zajlik a digitális átállás, azonban az analóg kábeltelevíziós szolgáltatásra nem vonatkozik az analóg lekapcsolás 2011. decemberi véghatárideje, az átállást a szolgáltatók üzletpolitikája határozza meg – amelyik szolgáltatónál mind a két technológia rendelkezésre áll, a nézők dönthetik el, hogy az analóg vagy a digitális szolgáltatást választják-e.

A műholdas és az IPTV-s előfizetéses szolgáltatások a nézők számára már jelenleg is teljes körűen digitálisan érhetőek el.

Mit jelent a megfelelő vevőkészülék (dekóder) vagy vevőegység?

A hagyományos, analóg vevőegységgel ellátott televíziókészülékek önmagukban nem alkalmasak a digitális földfelszíni jelek vételére. A vételhez egy vevőkészülék, más néven dekóder vagy set-top-box, vagy olyan televíziókészülék megvásárlása szükséges, amelyben már van beépített jelátalakító. Magyarországon a digitális földfelszíni műsorterjesztés MPEG-4 AVC/H.264 szabványon alapuló tömörítési eljárást használ, ezért olyan vevőkészüléket (vagy vevőegységgel ellátott televíziókészüléket) kell vásárolni, amely ennek a szabványnak megfelel. A boltokban az ilyen készülékek csomagolásán „**A készülék alkalmas a magyarországi földfelszíni, szabad hozzáférésű digitális televíziós műsorszórás vételére**” felirat olvasható.

A vevőket tájékoztatni kell arról, hogy a dekóder kiválasztásakor a fenti szabványon túl azt is érdemes szem előtt tartaniuk, hogy például a készülék képes-e a magyarországi kódolt adások vételéhez szükséges (Conax CAS7 rendszerű) kártyát kezelni, vagy lehet-e és milyen módon lehet vele műsorokat rögzíteni.

A dekóderek és a televíziók eladásakor a vevő figyelmét fel kell hívni arra, hogy ha HD-minőségben kívánja nézni a HD-ben sugárzott műsorokat, ahhoz a televíziókészülékének HD ready vagy Full HD felbontással kell rendelkeznie.

Milyen antennára van szükség a digitális földfelszíni vételhez?

A szolgáltatáshoz továbbra is megfelelő a jelenleg az analóg műsorok vételéhez használatos – jó állapotú, megfelelő kábelezésű – tetőantenna, amely alkalmas a teljes UHF-frekvenciatartomány, azaz az UHF IV-V, 21-69-es csatornák vételére (az ilyen antennát hívjuk szélessávú antennának, és ilyenek a széles körben elterjedt lepkeantennák egy része és az ún. logper antennák). Szobaantennás vételre akkor van jó esély, ha elég közel van az adó. A szobaantenna eladásakor a vevőt figyelmeztetni kell arra, hogy ez az eszköz nem mindenhol alkalmas a digitális földfelszíni vételre. Erről a www.mindigtv.hu oldalon részletes kereső tájékoztat.

Ha az analóg antenna keskenysávú volt (ilyenek például a Yagi antennák), vagy a vételi hely a digitális műsort sugárzó adótoronytól távol esik, illetve a vételi viszonyok kedvezőtlenek (pl. völgy, épület árnyéka stb.), akkor új, szélessávú antenna felszerelése szükséges. Ilyen esetekben úgynevezett nagy nyereségű vevőantenna és -erősítő használata is szükséges lehet.

Van-e speciális feladata a televíziókészülékek, antennák, set-top-boxok gyártóinak, forgalmazóinak a digitális átállás során?

Igen. Jogszámban előírtan is van tájékoztatási feladatuk, a vevők, a nézők tájékoztatása valamennyi érintett fontos, közös felelőssége és egyben érdeke is, ennek „eredménye” lehet a vevői elégedettség és a sikeres digitális átállás.

JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

A kiskereskedelmi forgalomba kerülő eszközök gyártóinak, forgalmazóinak jogszabályban előírt feladatait a televíziókészülékek digitális műsorok vételére való alkalmasságának megjelöléséről szóló 6/2008. (XI. 27.) MeHVM-KHEM együttes rendelet² tartalmazza. A rendelet – többek között – kitér arra, hogy

- a kiskereskedelmi forgalomba kerülő eszközök közül az MPEG-4 AVC/H.264 digitális vevődekódereken, illetve az ilyen dekóderrel ellátott televíziókészülékeken, továbbá ezek csomagolásán, egyértelműen és jól olvashatóan fel kell tüntetni az „A készülék alkalmas a magyarországi földfelszíni, szabad hozzáférésű digitális televíziós műsorszórás vételére” feliratot, amit az ilyen eszközökre vonatkozó hirdetésben, tájékoztató kiadványban is meg kell jeleníteni,
- az MPEG-4 AVC/H.264 digitális vevődekóderrel el nem látott televíziókészülék és az ilyen műszaki paraméterekkel nem rendelkező digitális vevődekóder forgalmazójának a vásárlás előtt közérthető, egyértelmű írásos tájékoztatót kell nyomtatott formában átadnia a vevő részére, amelynek tartalmaznia kell az információt, hogy
 - az ilyen televíziókészülék kizárólag külön digitális vevődekóder csatlakoztatásával válik alkalmassá a magyarországi földfelszíni, szabad hozzáférésű digitális televíziós műsorszórás vételére, továbbá
 - az ilyen digitális vevődekóder esetében pedig azt, hogy a készülék a televíziókészülékhez csatlakoztatva sem alkalmas a magyarországi földfelszíni, szabad hozzáférésű digitális televíziós műsorszórás vételére,
 - ezen információkat az ilyen televíziókészülékre és digitális vevődekóderre vonatkozó hirdetéseknek és tájékoztató kiadványoknak is tartalmaznia kell.

A rendelet kitér a rádiós hirdetések szövegezésére, továbbá az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások esetén alkalmazandó megoldásra is. Ez utóbbi esetben az egyes készülékek ábrája mellett elektronikusan kell elhelyezni a tájékoztatót.

A 6/2008. (XI. 27.) MeHVM-KHEM együttes rendeletben foglaltak betartását a Nemzeti Hírközlési Hatóság piacfelügyeleti ellenőrzés (és utóellenőrzések) keretében folyamatosan vizsgálja. Hiányosságok esetén – az önkéntes jogkövetés előmozdítása érdekében – a forgalmazók megfelelő tájékoztatást kapnak a rendelet betartásának érdekében. A hiányosságok fennmaradása esetén az NHH felhívást ad ki a jogszabályi rendelkezések betartatása érdekében.

² A rendelet főbb szabályainak alábbi ismertetése tájékoztató jellegű, nem helyettesíti a jogszabály teljes szövegének megismerését.

AJÁNLÁS

A digitális átállás szempontjából az előttünk álló időszakban a lakosságnak fel kell készülnie arra, hogy egy eddig magától értetődőnek tartott televíziós vételi mód fog megszűnni az analóg lekapcsolással. A fogyasztóknak azonban tisztában kell lenniük azzal, hogy ezzel együtt egy új televíziós vételi mód jelent meg, amely az eddigieken túl, több új lehetőséget nyújt számukra.

Ismerniük kell a rendelkezésükre álló televíziós vételi módokat. A Nemzeti Hírközlési Hatóság lakossági tájékoztatót készített ezekről **Televíziózási lehetőségek – Hasznos tudnivalók a digitális korszak tévénézői számára** címmel, amely tartalmazza a szükséges alap műszaki ismereteket is.

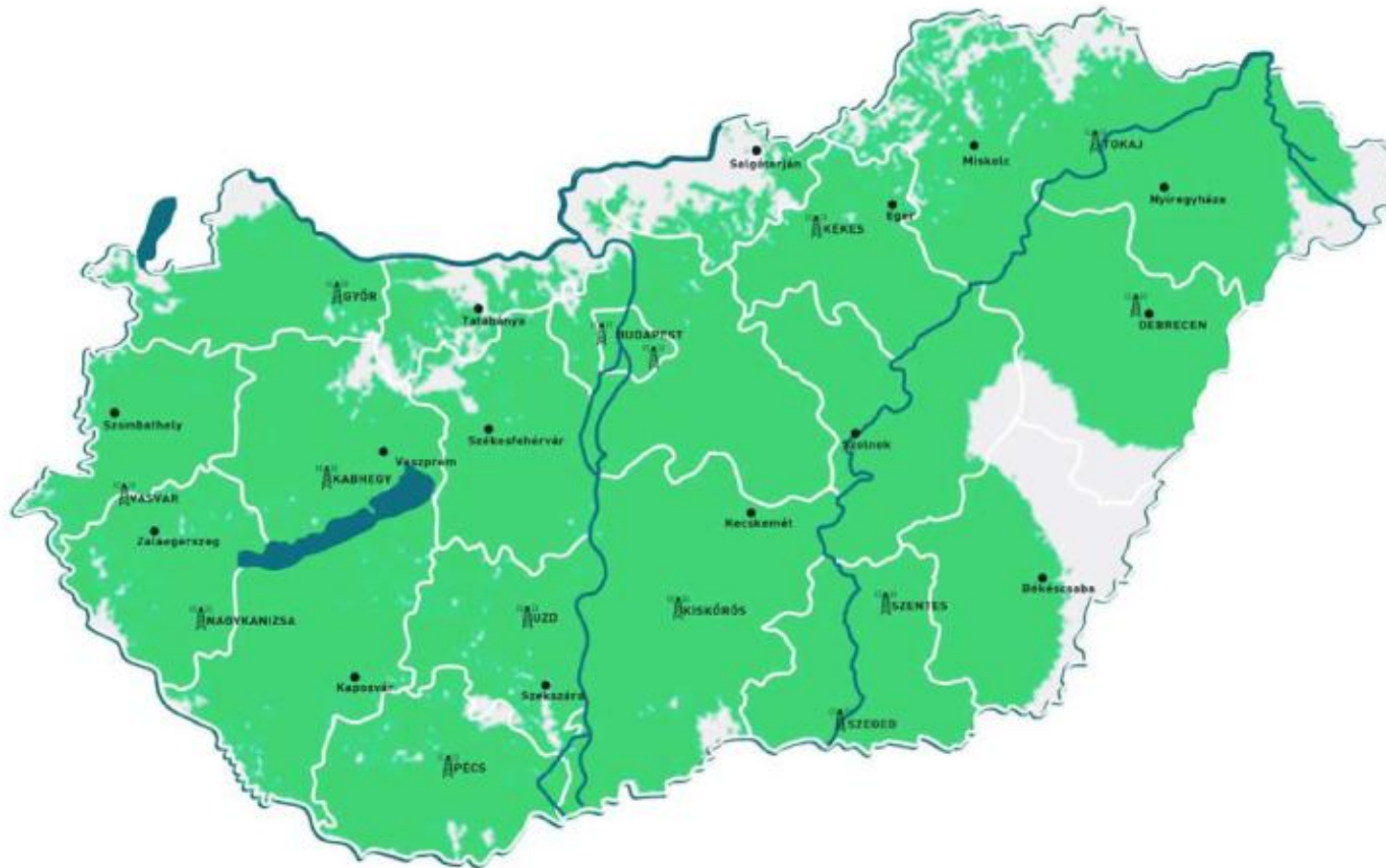
Ezen túl azonban elengedhetetlen, hogy a leendő néző megfelelő tájékoztatást kapjon azokon a helyszíneken, ahol a televíziózáshoz szükséges eszközöket beszerzi, azaz a kereskedelmi egységekben, webáruházakban. Pozitív az a sok esetben már tapasztalható törekvés, hogy a jogszabályban meghatározott tájékoztatási előírásokon túl is kapjanak a vevők információt, ennek érdekében állítottuk össze az alábbi ajánlásunkat.

- A kereskedelmi egységek munkatársaik számára tegyék hozzáférhetővé a digitális átállással kapcsolatos lakossági tájékoztató anyagokat, illetve ajánlják azokat alaposabb megismerésre, mozgítsák elő, hogy munkatársaik lehetőség szerint minél részletesebb ismeretekkel rendelkezzenek az adott témában. Az NHH kiadványa elérhető a hatóság honlapján a DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS menüpontban.
- A kereskedelmi egységek munkatársai ajánlják a vevők számára akár az általuk készített saját vagy akár a Nemzeti Hírközlési Hatóság honlapjáról letöltött tájékoztató anyagot.
- Minden televíziókészüléket és digitális vevődekóder lássanak el a digitális földfelszíni mód vételére való alkalmassággal kapcsolatos felirattal, azaz a kiállított készülékek ismertetőtábláin, illetve a készülékek tájékoztatójában, csomagolásán és az ezzel kapcsolatos hirdetésekben is tüntessék fel a digitális földfelszíni vételi módra való alkalmasságot vagy alkalmatlanságot. Amennyiben a televíziókészülék külön dekóder csatlakozásával alkalmassá tehető a digitális földfelszíni vételi módra, abban az esetben ez is kerüljön feltüntetésre.
- Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások nyújtása esetén minden televíziókészülék és digitális vevődekóder műszaki adatai mellett az alap (rövid) leírásban legyen feltüntetve a digitális földfelszíni mód vételére való alkalmasság vagy az alkalmatlanság (azaz lehetőleg kattintás nélkül elérhető legyen az információ), és ezen információ függetlenül attól kerüljön feltüntetésre, hogy van-e a készülékről fotó vagy grafikus megjelenítés.
- Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások vagy egyéb online termékkereső szolgáltatások nyújtása esetén a keresés vagy egyéb módon létrejövő listázáskor, amennyiben a készülék megnevezésén és árán kívül bármilyen műszaki adat is megjelenítésre kerül, akkor már a listázáskor legyen feltüntetve a digitális földfelszíni mód vételére való alkalmasság vagy az alkalmatlanság a készülék adatainál, minden egyéb esetben pedig ez az információ legfeljebb egy kattintással legyen elérhető a termékről.

A kereskedelmi ajánlás és a lakossági tájékoztató nyomtatható formátumban való letöltéséhez, és a digitális átállással kapcsolatos friss információkért keresse a www.nhh.hu honlapon a DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS menüpontot.

A DVB-T VÉTELLEL LEFEDETT TERÜLETEK ALAKULÁSA

(2010. februári állapot)

(Forrás: Antenna Hungária Zrt.)